

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Türkiye Büyük Millet Meclisi -
KÜTÜPHANE VE ARŞİV
HİZMETLERİ BAŞKANLIĞI
Tarih: 31/10/2019
Sayı: -120.07-E.00000558945

0000558945

7/7190-6K-75

Sayı : 54045643-610-E.3242125

31.10.2019

Konu : Soru Önergesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 14.01.2019 tarihli ve 43452547-120.07-E.413773 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan, Gaziantep Milletvekili Sayın Ali Muhittin TAŞDOĞAN'a ait 7/7190 esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin Bakanlığımızın cevabi görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Dr. Bekir PAKDEMİRLİ
Bakan

Ek : Cevabi Görüş 7/7190 (2 sayfa)

Not: 5070 sayılı Elektronik İmza Kanunu gereği bu belge elektronik imza ile imzalanmıştır.

Evrak Doğrulama Kodu : JQCMSPSN Evrak Takip Adresi: <https://www.turkiye.gov.tr/gida-tarim-hayvancilik-bakanligi-ebys>
Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar Bulvarı No: 161 06800 Çankaya / ANKARA
Tel: (0312) 287 33 60
www.tarimorman.gov.tr

Bilgi için: Köksal BİRİCİK
Mühendis
Telefon No: (312) 258 85 94

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

**GAZİANTEP MİLLETVEKİLİ SAYIN ALİ MUHİTTİN TAŞDOĞAN'A AİT 7/7190
ESAS NUMARALI YAZILI SORU ÖNERGESİNE DAİR CEVAPLAR**

Bakanlığımızca tarım ve orman sektörümüzün geliştirilmesi, üreticilerimizin gelir seviyesinin artırılması ve gıda güvenliğimizin güçlendirilmesi amacıyla sektörlere önemli destek sağlanmış ve sektörlere yönelik yeni projeler hazırlanarak uygulamaya geçilmiştir. Bu kapsamda tarım sektörünün geliştirilmesi amacıyla Muş İlimize önemli oranda destek aktarılmış ve birçok konuda yatırım projeleri uygulanmıştır.

Tarımsal destekler İlin veya İlçenin; tarımsal potansiyeli, çiftçi sayısı, tarımsal alanı, ürün çeşidi, hayvan sayısı vb. faktörler ile üreticilerin destek için yapmış oldukları başvurulara göre değişmektedir.

Tarımsal desteklemeler kapsamında;

- Muş İlimize 2002 yılında toplam 15,2 Milyon TL tarımsal destek verilmiş iken, 2018 yılında 131,8 Milyon TL destek ödemesi gerçekleştirilmiştir
- 2003–2018 döneminde Muş İlimizde çiftçilerimize toplam 953,1 Milyon TL nakit tarımsal destek verilmiştir.

Bakanlığımızca üretim girdilerine önemli destek verilmektedir. Bu kapsamda mazot desteği 2003 yılında başlatılmış ve üreticilerin mazot maliyetinin karşılanmasına katkı sağlanmıştır. 2017 yılı üretim sezonundan itibaren mazot desteği artırılmış olup, maliyetinin %50'si desteklenmeye başlanmıştır. Kimyevi gübre desteği 2005 yılında başlatılmış olup, verilen desteklerle gübre maliyetinin önemli bir kısmı karşılanmıştır. 2016 yılında gübre ve yemde KDV kaldırılmıştır.

Sertifikalı tohum kullanım desteği 2005 yılında, sertifikalı tohum üretim desteği ise 2008 yılında başlatılmış olup, sertifikalı tohum kullanımı ve üretimi önemli oranda artış göstermiştir. Ayrıca üreticilerimiz organik tarım, iyi tarım uygulamaları, AR-GE, ÇATAK, tarımsal sigorta vb. desteklerden yararlanmaktadır.

Bakanlığımızca 2017 yılından itibaren bitkisel ve hayvansal üretimde; Ülke potansiyelimizi etkin kullanmak, planlı üretime geçmek ve tarımsal yeterliliğimizi üst seviyeye çıkarmak için "Havza Bazlı Tarımsal Üretimi Destekleme Modeli" ve "Hayvancılıkta Yerli Üretimi Destekleme Modeli" kapsamında çok sayıda proje hazırlanmış ve uygulamaya geçilmiştir. Fark Ödemesi Desteği kapsamında Muş İlinde Arpa, Buğday, Mercimek, Nohut, Ayçiçeği (Yağlık), Kuru Fasulye ve Aspir ürünleri desteklenmektedir.

"Hayvancılıkta Yerli Üretimi Destekleme Modeli" kapsamında Muş'ta; Damızlık Düve Alım Desteği, Damızlık Koç-Teke Üretim Merkezlerinin Desteklenmesi Projesi ve Damızlık Manda Düvesi Yetiştiriciliğinin Desteklenmesi Projeleri yürütülmektedir.

2017 yılında Muş İlimizin de içinde bulunduğu illere %60 indirimli arıcılık malzeme hibe desteği uygulanmış olup, 2018 yılında Muş İlimizde arıcılık için 14 üreticiye 69 Bin TL ödeme yapılmıştır. Ayrıca, 2018 yılında Muş İlinde 1 adet ticari kaz işletmesi yatırımına ilişkin yürütülen projeye 110 Bin TL hibe ödemesi yapılmıştır.

Kalkınma Bölgelerindeki (DAP, GAP, KOP, DOKAP) Muş İlimizin de dahil olduğu 41 İlimizde hayvancılığa yönelik yatırımlar desteklenmektedir. Bu kapsamda yeni yapılacak

T.C.
TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

veya modernize edilecek ahır ve ağılların inşaatına %50, damızlık erkek materyal alımına %50 hibe desteği verilmektedir.

Bakanlığımızca 2006 yılında başlatılan “Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı” kapsamında; tarımsal ürünlerin işlenmesi, paketlenmesi, ambalajlanması ve depolanması gibi ekonomik yatırımlar ile makine-ekipman alımları ve damla-yağmurlama sulama yatırımları için %50 hibe desteği devam etmektedir. Bu kapsamda Muş İlimize 32 projeye toplam 9,5 Milyon TL hibe ödemesi yapılmıştır.

Kırsal Kalkınma Programı (IPARD Programı) kapsamında AB hibe fonlarından yararlanan 42 İlden biri olan Muş İlimiz de proje bazlı yatırımlara destek verilmektedir. Muş İlimizde;

- Kırmızı et ve kırmızı et ürünleri işlenmesi ve pazarlanması sektöründe 1 proje,
- Kanatlı eti ve kanatlı et ürünleri işlenmesi ve pazarlanması sektöründe 1 proje,
- Tarım ürünlerinin paketlenmesi sektöründe 2 proje,
- Süt ve süt ürünlerinin işlenmesi ve pazarlanması sektöründe 2 proje,

toplamda 6 projeye 10 Milyon TL hibe sağlanmış olup, bu hibeler sayesinde Muş İlimizde toplam 23,8 Milyon TL’lik yatırım yapılmıştır.

Muş İlinde 5 adet ürün Coğrafi İşaret tescil listesinde olup, Muş Çorti Turşusu ve Muş Çorti Yemeği/Çorti Aşı Tescil almıştır. Muş 1071 Lalesi, Muş Köftesi ve Vakkas Üzümlü ise tescil alınması amacı ile başvuru listesine alınmıştır.

5403 sayılı Kanun kapsamında Türkiye genelinde büyük tarımsal ovaların koruma altına alınmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir. Bu kapsamda sınırları belirlenmiş Muş İlimizde 1 olmak üzere toplam 265 ova koruma altına alınmıştır.

Bakanlığımızca mera, yaylak ve kışlakların ıslah edilerek otlatma kapasitelerinin artırılması, ot kalitelerinin iyileştirilmesi, toprak muhafaza tedbirinin uygulanarak, erozyonun önlenmesi amacıyla, mera ıslah ve amenajman projeleri uygulanmakta olup, bu kapsamda Muş İlimizde günümüze kadar toplam 87.386 dekar alanda 12 adet mera ıslah ve amenajman projesi uygulanmıştır. Ayrıca, 60.530 dekar alanda toplam 4 adet mera ıslah ve amenajman projesi ise devam etmektedir.

Bakanlığımız “Gıda Güvenliği Bilgi Sistemine” kayıtlı Muş İlimizde kesimhane 3, et parçalama tesisi 1, yeniden ambalajlama/gıda ambalajlama 3, süt toplama merkezi 1 ve süt işleme tesisi 9 işletme bulunmaktadır.

Et ve Süt Kurumu Genel Müdürlüğü’nün yurt genelinde hinterlanda göre çalışmalar yürütmesi nedeniyle her İlde kombinası bulunmamaktadır. Muş İli de Bingöl Et Kombinası hinterlandında yer almaktadır.